

HiSTs kvalitetsrapport Studieåret 2003 – 2004

HiSTs kvalitetsrapport studieåret 2003-2004 er delt i 2 kapitler hvor det første kapitlet omhandler kvalitetsarbeid på virksomhetsnivå, og det andre kapitler er et sammendrag av de viktigste punktene fra avdelingenes kvalitetsrapporter. Det har ikke stilt krav om, og derfor heller ikke innhentet, egne kvalitetsrapporter fra Læringsmiljøutvalget og de administrative seksjonene. Det kan være en svakhet ved årets rapport, og en bør derfor vurdere om også disse enhetene for ettertiden bør avgi egen kvalitetsrapport på lik linje med avdelingene.

1 Kvalitetsarbeid på virksomhetsnivå

I SAK77/2003 vedtok Høgskolestyret v/HiST å opprette et kvalitetsutvalg som skal være ansvarlig for høgskolen kvalitetssystem, og ansvarlig for å avgi årlig kvalitetsrapport til Høgskolestyret innen 1.nov hvert år. I det samme vedtaket ble det vedtatt at avdelingene skulle avgi sin årlige kvalitetsrapport til det sentrale kvalitetsutvalget innen 1.okt. hvert år. I SAK 12/2004 definerte Høgskolestyret begrepet studiekvalitet til å omfatte følgende dimensjoner: Inntaks-, program-, undervisnings-, styrings-, ramme-, relevans- og resultat kvalitet.

1.2 Kvalitetsutvalgets sammensetning og arbeid:

Leder: Etter rektors bestemmelse: Prorektor Margaret Lian Knutsen

Dekan Ove Gustafsson , TØH

Dekan Arnulf Omdal, ALT

Dekan Anne Tveit, ASP

Dekan Lars Nygaard, AHS

Dekan Sissel Ravnsborg, AFT

Dekan Hilde Gade, AMMT

Dekan Knut Munkebye, Aitel

Studentrepresentant Susan N. Hansen

Studentrepresentant Johanne Falch

Kvalitetsutvalget knyttet til seg høgskolelektor Hanne Karlsen som utreder i 60 % stilling i nov. og des. 2003. Deretter ble tidligere dekan Børre Melsom oppnevnt som utreder i 60-80 % stilling fra og med jan. 2004. Fra mai 2004 utvidet prorektor sin stillingsandel til full stilling, hvor 40 % ble øremerket kvalitetsarbeidet. Fra og med nov. 2003 til og med mai 2004 har Gunn Marit Lid vært sekretær for utvalget. Utvalget har vært uten sekretær inntil sept.2004. Kvalitetsutvalget ble fulltallig da de sist ansatte dekanene tiltrådte i mars 2004. Kvalitetsutvalget har bedt seksjonsdirektør for Seksjon for studie, FoU og samfunnskontakt Tove Rødde tiltre kvalitetsutvalget som observatør.

Til diskusjon i kvalitetsutvalget: Kvalitetsutvalget ber høgskolestyre vurdere kvalitetsutvalgets sammensetning. Bør dette utvides med seksjonsdirektørene??????

Kvalitetsutvalget opprettet eget hjemmeområde har under HiST web-side:

<http://www.hist.no/intern/kvalitet/>

Kvalitetsutvalget har hatt 10 møter. Møte-innkalling og referat, se web-siden.

Våren 2004 har Kvalitetsutvalget vært ansvarlig for utvikling, gjennomføring og evaluering av et elektronisk basert studieevaluerings-prøveprosjekt. Et utvalg av fag/emner/moduler var med i prøveprosjektet. Resultatet er rapportert til avdelingene og til Høgskolestyret (se HS-sak 50/2004).

Prorektor og utreder har besøkt Studentparlamentet og samtlige avdelinger og gjennomført samtaler med nøkkelpersoner og studentrepresentanter. Spørsmåene som ble diskutert, var *"Hvilke prosesser som påvirker studiekvaliteten?"* og *"hvilke er de viktige prosessene ved din avdeling?"*. Samtalene viser at høy studiekvalitet er viktig for samtlige, og at det arbeides aktivt for stadig å forbedre studiekvaliteten. Se egen rapport på Kvalitetsutvalgets web-siden. Rapporten oppsummeres slik:

Sentrale holdninger ved alle avdelingene og Studentparamentet:

- *Har tiltro til "den gode akademiske samtale" mellom fagansvarlige og studenter, med rapportering/referat til tillitsvalgte/dekan.*
- *Målinger/samtaler/tiltak osv. må tilpasses situasjonen og er vanskelige å standardisere.*
- *Lokal forankring er viktig.*
- *God studiekvalitet er viktig*
- *Alle avdelingene har satt i gang kvalitetsforbedrende prosesser*
- *Utfordringene avdekkes gjennom lærermøter/evalueringer. Problemene løses når de oppstår. Mangler en proaktiv tilnærming til utfordringene.*
- *Lite dokumentasjon av "historien" og dermed overføring av erfaring og informasjon til "neste år".*
- *Avdelingene "har grepene", men mangler systemene*

Innspill fra avdelingene vil være viktige bidrag i utviklingen av HiSTs helhetlige kvalitetssystem.

Arbeidet med å utvikle et helhetlig kvalitetssystem for hele HIST har pågått gjennom hele perioden, men er blitt intensivert høsten 2004. Kvalitetsutvalget skal fremme forslag om kvalitetssystemets struktur for Høgskolestyret i des. 2004.

1.3 Annet studiekvalitetsarbeid på virksomhetsnivå

1.3.1 Inntakskvalitet

Opptaksarbeidet ved HiST

Se egen rapport, orienteringssak til høgskolestyremøtet 13.oktober 2004. HiST har organisert NOM-opptaket (NOM: Nasjonal Opptaks Modell) gjennom et eget opptakskontor med ansatt opptaksleder underlagt Seksjon for studie, FoU og samfunnskontakt., og 6 midlertidige sommerhjelpere. Opptakskontoret er i virksomhet fra mai til september. For å sikre kompetanse og kontinuitet har opptakskontoret lagt om sine rutiner og nedfelt arbeidet i dokumentasjon og rutinebeskrivelser. Evalueringen av arbeidet etter årets opptak er god. HiST har hatt en merkbar nedgang i antall klagesaker. I 2003 ble 11 saker der HiST var saksbehandler klaget inn til Felles klagenemd, mot 5 saker i 2004. Ingen av klagenene ble tatt til følge. I 2003 ble 4 saker klaget inn til høgskolens klagenemd hvor av 1 ble tatt til følge, mot 1 klage i 2004 som ikke ble tatt til følge.

Høgskolestyret oppnevnte ny opptakskomite i HS-sak 009/2004. Opptakskomiteens leder er prorektor Margaret Lian Knutsen, og består for øvrig av dekan Knut Munkeby (vara dekan Anne Tveit), studiekoordinator Marit Skrødal (vara studiekoordinator Kari Sagmo), studentrepresentantene Renate Forseth og Lene Bakos. Opptakskomiteen har tatt sine avgjørelser med utgangspunkt i statistikk, faktakunnskap og drøftinger. For å kvalitetssikre arbeidet ytterligere, mener en imidlertid at det er også nødvendig med erfaringskunnskap fra slikt arbeid. Opptakskomiteen peker derfor på at det er uheldig at hele opptakskomiteen skiftes ut samtidig.

Opptakskomiteen behandlet 70 søknader som krevde spesiell vurdering. Videre fastsatte komiteen etter forslag fra avdelingene og drøfting i komiteen, antall tilbud til hovedopptaket og til nasjonalt suppleringsopptak. For 2 av studieprogrammene valgte komiteen å endre avdelingens forslag til tilbudstall, noe som har medført at ett av studieprogrammene har fått noe flere studenter en ønskelig. Det er særlig for utdanninger som har praksisstudier, hvor for mange studenter er kritisk. Samtidig er det viktig å rekruttere de beste studentene gjennom hovedopptaket. For å kvalitetssikre denne delen av arbeidet, bør det vurderes om det er opptakskomiteen eller avdelingene selv i samråd med opptaksleder som skal fastsette tilbudstallet.

Det var 5,8% flere søkere til HiST i 2004 enn i 2003, men for landsgjennomsnittet var det 8,4% flere søkere. For opptaket ved HiST i 2004 er følgende momenter nevnt i rapporten som vesentlige:

- *Klar tilbakegang på to av tre datastudier, men bachelorstudiet i drift er det studiet ved HiST som har størst økning i søkertallet.*
- *Positiv utvikling for flere av ingeniørutdanningene (logistikk, bygg og elektronikk).*
- *Nedgang for næringsmiddelteknolog-, bioingeniør- og radiografutdanning. Utviklingen i søkertall for bioingeniør ved HiST, er likevel god i forhold til landsgjennomsnittet for denne utdanningen.*
- *Merkbar nedgang for vernepleierutdanning, stabilt for sosionomutdanning, og ellers merkbare fremgang for de øvrige helse- og sosialfaglige utdanningene.*
- *Allmennlærer holder samme nivå som fjoråret, men en nedgang for allmennlærer med vekt på realfag.*
- *Årsstudiet i tegnspråk mistet søkere, men den nye bachelorutdanningen i Tegnspråk og tolking har et forholdsvis høyt søkertall.*
- *Søkningen til økonomi- og administrasjonsutdanningen holder seg på samme nivå som forrige år.*

Flere av utdanningene ved HiST opplevde en til dels kraftig økning i poenggrensen for opptak sammenlignet med 2003, blant annet ingeniør bygg, sykepleie, bioingeniør og allmennlærer med vekt på realfag. Den ordinære allmennlærerutdanningen ved HiST er den allmennlærerutdanningen i landet som har høyest poenggrense.

Felles mottak av studenter på Lerkendal stadion

For fjerde året på rad ble de nye studentene ved HiST mottatt ved felles arrangement (immatrikulering), i år som i fjor, på Lerkendal stadion. Fellesarrangementet er ett av virkemidlene for å sette HiST som studiested, på kartet. Arrangementet er ikke systematisk evaluert på virksomhetsnivå, men muntlige tilbakemeldinger fra studenter, gjester, ansatte og presse er positive. Arrangementet fikk pressedekning fra Adressavisa og Høgskoleavisa.

En ide om felles åpningsarrangement for NTNU og HiST ble fulgt opp av rektor Torunn Klemp. Miljøet ved NTNU mente det var positivt, men de var enda ikke "moden" for det. Det bør vurderes om ideen skal følges opp videre.

Studentparlamentets fadderordning:

Fadderordningen er studentstyrt. Studentparlamentet ved HiST oppnevner et hovedstyre med 1 leder og 1 representant fra hver av de 7 avdelingene.

Årets leder var AFT-student Morten Graff. Totalt var 600 faddere i virksomhet ved årets fadderaktiviteter. Fadderopplegget strakk seg over 10 dager, startet under åpningsseremonien og fortsatte med ulike arrangement fra store felles fester, kino, trening på SATS, Ped-Rrock, "bli kjent i Trondheim", til arrangement på avdelings- og programnivå. Studentparlamentet vil utarbeide egen evalueringsrapport som etter ferdigstilling formidles til rektor.

Tilbakemelding så langt er "best i historien", differensiert og godt program, flere aktive deltakere både som fadder og som "fadderbarn". Gjennom fadderordningen ble de nye studenten tidlig godt kjent med Trondheim som studieby. En positiv sen-effekt av fadderordningen viser seg å være at det tilsynelatende er lettere å rekruttere eldre studenter / faddere som studentassistenter til faglig veiledningsoppgaver når tidligere faddere har lært de nye studentene å kjenne gjennom fadderordningen.

Fadderordningen fikk 15000kr. i støtte fra HiST i 2004. Størstedelen av den økonomiske støtte kom imidlertid fra eksterne samarbeidsparter. Fadderordningen var helt avhengig av næringslivstøtten, men fadderleder peker på at det kan ha negative konsekvenser da næringslivet ble en av premissleverandørene.

Etter idé fra DMMH, Høgskolen i Bodø og Høgskolen i Stavanger vil fadderleder i sin rapport belyse muligheten for at faddere blir ansatt av HiST som studentassistenter for å ta telefonisk kontakt før studiestart med alle nye studenter som har takket ja til studieplass. Henviser til senere rapport.

Rekrutteringsarbeidet

HiST har vært presentert ved 4 nasjonale utdanningsmesser. Det ble utarbeidet studiebrosjyre i 22000 eksemplarer som alle ble distribuert ut. Videre har en i samarbeid med DMMH, NTNU og HiNT gjennomført ca 30 skolebesøk til videregående skoler i Trøndelagsregionen, og arrangert et rådgiverseminar beregnet for rådgivere i videregående skole, veiledere i Aetat og velferdstjenesten i Forsvaret. Både på messene og ved skolebesøkene, ble det benyttet studenter. En har hatt flere besøk fra videregående skole. HiST har annonsert i Adressavisa og på nett. Det har vært oppe til diskusjon om en også bør være synlig i flere nasjonale og lokale undervisningsbilag og andre offentlige medier. Kost/nytte-effekten bør diskuteres.

Rekrutteringsarbeidet var stort på enkelte avdelinger. Se avdelingsrapportene. På virksomhetsnivå ble dette arbeidet støttet med brosjyremateriell og deltakelse på fagmesser.

Under forskningsdagene på Torvet deltok HiST med egen stand. HiST var representert ved AFT (maskin- og elektroingeniør) og AITel (dataingeniør). Standen var godt besøkt.

Om antall søkere til HiST, se avsnitt "Opptaksarbeid ved HiST".

StudiebyEN

StudiebyEN et samarbeidsprosjekt mellom Trondheim kommune, Sør-Trøndelag fylkeskommune, Studentsamskipnaden i Trondheim, NTNU, HiST, DMMH, Næringsforeningen i Trondheim og byens studenter. Formålet med samarbeidsprosjektet er å fremme Trondheims kvaliteter som sted for høyere utdanning og sikre posisjonen som landets fremste studieby samt å bidra til at flere av de gode studentene blir i byen etter endt utdanning. Det er utarbeidet en egen rapport for prosjektperioden 2002-2004. De viktigste aktiviteter for perioden har vært utvikling av et samlende varemerke for profilering av Trondheim som studieby, "Tak over hodet-garantien", "Kjærestegarantien" og StudentfestEN på Torvet. Samarbeidspartnerne er enige om at prosjektet skal videreføres enda ett år. I løpet av neste år skal det foreligge en evaluering av prosjektet med eventuelt forslag til videreføring av prosjektet.

1.3.2 Programkvalitet

Nye studier:

Høgskolestyret har vedtatt egen prosedyrer om hvordan saker til vedtak om godkjenning/oppretting av studier som har 30 studiepoengs omfang eller mer, skal utvikles på avdelingsnivå før de legges fram for Høgskolestyret. I perioden 2003-2004 har Høgskolestyret godkjent 3 studieplaner for bachelor-grad 180 studiepoeng, 1 studieplan på 60 studiepoeng og 2 studieplaner på 30 studiepoeng. Alle sakene var godt forberedt på avdelingsnivå og vedtatt ved første gang behandling i Høgskolestyret.

Tverrfakultære program:

Gjennom Org2002 ble det opprettet 2 tverrfakultære program. Programstyret har vedtatt delegasjon og myndighet. Rektor har gjennomført styringsdialog med berørte dekaner og fagpersonell. Erfaringene er blandet, og den tverrfakultære modellen er under evaluering.

1.3.3 Undervisningskvalitet

FoU:

HiST har styrket FoU-aktiviteten betydelig gjennom sentralt tildelinger og flytting av ressurser fra undervisning og administrasjon til FoU. For budsjettåret 2004 økte de sentrale FoU-midler til 10 mill kroner. Tildelingen skjer gjennom søknad etter angitt mal. Krav om høy kvalitet på søknadene, har forbedret søkerprosessen og prosjektenes kvalitet betydelig.

Pedagogisk kompetanse:

HiST har med jevne mellomrom tilbudt faglig ansatte videreutdanningskurs i høgskolepedagogikk. I studieåret 2003- 2004 ble det tilbudt 2 kurs, hver på 15 studiepoeng. "Høgskolepedagogikk modul 1" hadde 16 deltakere og "Høgskolepedagogikk modul 2" hadde 5 deltakere. ALT har vært ansvarlig for gjennomføring av kursene. Det er avgitt egen rapport om tilbudet. Rapporten er diskutert i rektors ledermøte. Tilbudet anbefales opprettholdt med de forbedringene som er pekt på i rapporten. Det vil bli lagt fram egen sak til Høgskolestyret om videre utvikling av tilbudet.

Samarbeidsorganet Helse Midt-Norge og høgskolene i regionen

”Rammeavtalen mellom høgskolene i Møre og Romsdal, Sør- og Nord-Trøndelag og Helse Midt-Norge RHF” ble underskrevet i februar 2004 gjennom Midt-Norsk Nettverk med Helse Midt-Norge RHF som invitert gjest. Samarbeidsavtalens formål er: - *Å sikre at etterspørselen etter helse- og sosialfaglig personell dekkes både med hensyn til kompetanse og antall. I hovedsak gjelder dette regionens behov, men må også sees i samsvar med nasjonale helsepolitiske satsingsområder; - forutsigbarhet og langsiktighet i utdanningskapasitet, og forutsigbarhet for høgskolene og helseforetakene mht pålagte tjenester innenfor samarbeidsområdene; - et felles faglig miljø som fremmer forskning og forutsigbarhet.*

Rammeplanens intensjoner ivaretas av et samarbeidsorgan. HiST er representert i organet ved prorektor Margaret Lian Knutsen. Samarbeidsorganet har i den korte perioden det har eksistert, arbeidet aktivt for å få strukturert og effektivisert tildelingen av praksisplasser. Videre har det vært brukt mye energi på å stadfeste og skape forståelse for økonomiske forpliktelsene partene har vedrørende praksisstudier, og i hvilket omfang helseforetakene er forpliktet til å skaffe antall praksisplasser. Arbeidet pågår fremdeles, men det forventes at praktiske strukturer og gjensidig aksept for rammeavtalens innhold gjennom hele organisasjonen hos alle parter, er på plass innen kort tid. Samarbeidsorganet har også drøftet hvordan en skal tolke avtalens punkt om at ”tilstrekkelig veiledningskompetanse” skal tilbys av høgskolene til helseforetakene. Partene i samarbeidsorganet har blitt enige. HiST vil gjennom revidering av sitt tidligere veiledningspedagogiske tilbud til helsesektoren, innrette seg etter denne normen.

Det videre arbeidet i samarbeidsorganet vil i større grad fokusere på faglig utvikling og FoU-samarbeid.

1.3.4 Styringskvalitet

Implementering av Org 2002 ble fullført våren 2004. HiST har gjennom den nye organisasjonen fått en tydeligere faglig ledelse med tilsatte dekaner, og 2 formelle styringsnivå.

Til diskusjon i kvalitetsutvalget, er dere enige i utsagnene, bør det i så fall stå slik?:

Det er for tidlig å trekke klar slutninger om funksjonaliteten til den nye organisasjonen, men erfaringene så langt er positive. HiST opptrer i større grad samlet som en høgskole. Det har blitt kortere avstand mellom studieprogrammene og høgskoleledelsen. Den faglige ledelsen og fagpolitiske virksomhet er tydeligere på alle nivå.

Implementering av Adm 2003, var organisatorisk på plass våren 2004. Hensikten med administrasjonsendringen var å oppnå større grad av normering og standardisering av de administrative tjenestene, å effektivisere de administrative tjenestene som kunne frigjøre ressurser til faglig virksomhet, og å legge forholdene til rette for at de nytilsatte dekanene i større grad kunne konsentrere seg om faglig ledelse. Administrasjonsendringen har berørt mange ansatte og vært en stor omlegging fra tidligere. Det er for tidlig å uttale seg om funksjonaliteten. Arbeidet med å tilpasse den nye administrasjonen pågår fremdeles. Det er igangsatt evaluering av omleggingen.

Endring av den interne budsjettfordelingsmodellen, hvor noen av tildelingskomponentene er resultatbasert, ble gjennomført for avdelingene fra og med budsjettåret 2004. Hvilke fordeler og

utfordringer den nye budsjettmodellen har medført, vil bli belyst i Budsjettdokumentet 2004-2006.

Strategiske allianser.

I juni 2004 var rektoratet, høgskoledirektør og dekanene ved HiST og HiNT på et felles ledermøte på Finnsås. Problemstillingen var: Hva har vi av felles mål og strategier? Hva kan vi samarbeide om? Kan en tenke seg en fremtidig felles organisasjon? Møtet var nyttig. Høgskolene erfarte at det er flere faglige fortrinn som kunne ut av et tettere faglig samarbeid på enkelte områder. HiST erfarte også at de strategiske målene ved høgskolene er så pass forskjellige at en sammenslåing ligger noe frem i tid.

Midtnorsk nettverk er et samarbeidsforum mellom alle høgskolene og universitetet i Midt-Norge. Forumet møtes 1 gang pr. semester. I tillegg er det opprettet faste og mer midlertidige arbeidsgrupper innen definerte profesjonsområder. Det er for tiden kun aktivitet i arbeidsgruppa innenfor lærerutdanningen. Gjennom dette forumet fikk en vedtatt "Rammeavtale mellom Høgskolene i Møre og Romsdal, Sør- og Nord-Trøndelag og Helse Midt-Norge RHF" i februar 2004. Rammeavtalen har som formål å regulere samarbeidsformen og partenes gjensidige rettigheter og plikter. Den skal legge til rette for et godt og resultatrettet samarbeid mellom partene. Den skal være et virkemiddel for gjennomføring av oppgaver som partene blir pålagt av overordnet myndighet. Om implementering og betydning se pkt "1.3.3 Undervisningskvalitet".

Samlokaliseringsprosjektet.

Se avsnitt under "Rammekvalitet"

1.3.5 Rammekvalitet

Kompetanseheving:

Høy akademisk kompetanse er et viktig redskap for å oppnå høy studiekvalitet og styrke FoU-arbeidet. Tabellen under gir en oversikt over tildelte kvalifiseringsstipend som har vært i virksomhet i studieåret 2003-2004.

	Dr.stipend UFD	Dr.stipend HiST	Dr.stipend fullfør Ikke disputert	Professors- kval.stipend
Antall	26	14	4	3

I studieåret 2002 – 2003 initierte HiST ved daværende prorektor, et arbeid for opprykk til 1-stilling-kompetanse. Dette arbeidet er videreført på avdelingsnivå og til den enkelte kandidaten. Det tar noe tid før en ser virkningen av satsingen. Samtidig vet en at en har en parallelt har naturlig frafall. Tallene i tabellen under viser antall årsverk for de ulike kategorier førstestillinger HiST har hatt i perioden 2002-2004:

År	Antall årsverk Førstelektor	Antall årsverk Førsteamanuensis	Antall årsverk Professor
2002	34,62 årsverk	59,25 årsverk	5 årsverk

2003	29,65 årsverk	65,90 årsverk	5 årsverk
2004	33,4 årsverk	62,5 årsverk	5 årsverk

Tallene i tabellen bekrefter at arbeidet med kompetanseheving må være en kontinuerlig prosess.

Læringsmiljøutvalgets mandat og sammensetning ble vedtatt av Høgskolestyret i HS-sak 62/2003. Læringsutvalget hadde sitt første konstituerende møte 5. desember 2003.

Leder: Studentrepresentant Mari Nordin

Høgskoledirektør Ole Brønmo

Dekan Knut Munkeby

Seksjonsdirektør Bjørn Bakken

To studentrepresentanter OBS Sett inn navn

Observatør fra Studentsamskipnaden i Trondheim (SiT)

Sekretær: Leif Ingar Finborud

Læringsmiljøutvalget (LMU) har i vårsemesteret 2004 arbeidet med 2 hovedsaker. Det ble arrangert eget seminar for dekaner, seksjonsdirektører, studenttillitsvalgte og medlemmer fra LMU-utvalget hvor tema var "Læringsmiljø, hva forstår en ved det". Innledere fra HiST, SiT, LUKAS-senteret og studentorganisasjonene belyste tema og innledet til diskusjon.

Videre har LMU i samarbeid med SiT, Velferdstinget, NTNU og DMMH gjennomført "Helse- og trivselsundersøkelse blant studenter i Trondheim 2004". Resultatet fra undersøkelsen er presentert i egen rapport. Generelle funn fra undersøkelsen:

- *Studentenes helse- og trivselssituasjon er jevnt over god*
- *7 av 10 har hatt fadder. Andelen er lavest på Dragvoll*
- *Fadderordningen oppfattes som viktig av en stor majoritet i alle aldersgrupper*
- *De fleste bor i – eller nært sentrum*
- *De fleste trives godt med sin bosituasjon*
- *3 av 10 studenter har ofte eller av og til vansker med å klare de løpende utgiftene*
- *Studentene er særlig aktive mht. internett, idrett/trim, samt serveringssteder og fester*
- *Kritisk fokus på forhold ved lærerstedene: Mange er lite fornøyd med fasiliteter, undervisning og veiledning*

Underliggende data fra de deler av undersøkelsen som omfattet forhold ved lærerstedet, og som omhandlet studiekvalitet, ble hentet ut av databasen. Statistiske funn fra denne delen av undersøkelsen er diskutert i dekanmøte for videre oppfølging på avdelingsnivå. OBS: Antall respondenter på avdelingsnivå varierer fra avdeling til avdeling og er relativt lave på noen avdelinger. Svarene bør derfor etterprøves med oppfølgings-undersøkelse før en kan beskrive resultatene på avdelingsnivå som valide. Svarene må betraktes som en mulig indikator som kan etterprøves eller være et supplement til egne undersøkelser. Generelle trekk på HiST-nivå fra denne delen av undersøkelsen:

- *4 av 10 studenter opplever av og til eller ofte at "arbeidspresset på studiestedet" får negativ innvirkning på læremiljøet*
- *6 av 10 studenter oppgir av og til eller ofte å ha "konsentrasjonsproblemer ift. studiene og undervisning"*

- 4 av 10 studenter har av og til eller ofte problemer med "å forstå foreleser eller undervisningen"
- 4 av 10 studenter opplever av og til eller ofte at det er "uklare arbeidsforhold ved studiestedet"
- Knapt 7 av 10 studenter opplever av og til eller ofte å ha "dårlig inneklima" .
- 4 av 10 studenter opplever av og til eller ofte "støy"
- 2 av 10 studenter opplever av og til eller ofte "dårlig belysning"
- Drøyt 3 av 10 studenter sier at de av og til eller ofte har "dårlig tilpassing av bord, stoler, data-arbeidsplasser"
- Drøyt 2 av 10 studenter er meget eller ganske misfornøyd med "kvaliteten på undervisningen"
- Knapt 3 av 10 studenter er meget eller ganske misfornøyd med "muligheten for å få studieveiledning om fagalternativer, jobbmulighet etc"
- Drøyt 2 av 10 studenter er meget eller ganske misfornøyd med "kvaliteten på studieveiledningen"
- Knapt 4 av 10 studenter er meget eller ganske misfornøyd med "informasjonen fra studiestedet"
- Knapt 4 av 10 studenter er meget eller ganske misfornøyd med "interessen undervisningspersonalet viser for deres faglige utvikling"

Det vises for øvrig til kommentarer fra noen av avdelingen i de enkelte avdelingsrapportene.

Samlokaliseringsprosjektet

Lokalisering/mulig samlokalisering av hele HiST har vært til behandling i flere ganger i Høgskolestyret, og i den siste perioden i HS-sakene 055/2003, 088/2003 og 105/2003. I den siste saken vedtok Høgskolestyret å be Utdannings- og forskningsdepartementet (UFD) om å få lyse ut et prosjekt for videre utbygging av HiST der det skulle legges vekt på følgende kriterier:

- Nærhet til HiSTs viktigste samarbeidspartnere NTNU og St. Olavs Hospital.
- Størst mulig grad av samlokalisering av høgskolen virksomhet.
- Kostnadseffektiv utbygging og drift som kan frigjøre en størst mulig andel av de samlede ressurser ved høgskolen til faglig virksomhet.
-

I brev av 02.02.04 bekreftet UFD at de ikke hadde noe imot at høgskolen satte i gang arbeidet med å lyse ut et prosjekt med vekt på størst mulig grad av samlokalisering. Våren 2004 ble det lyst ut en anbudskonkurranse for rammeavtale av prosjekt- og prosessledelse. Anbudet ble tildelt Prosjekt og Teknologi Ledelse (PTL) og Hartmann. Arbeidet med å vurdere konkurranseform og detaljeringsnivå er i full gang.

Normering og standardisering av IKT-tjenestene:

Seksjon for drift og infrastruktur (SDI) har i studieåret 2003/2004 startet arbeidet med å standardisere IKT-tjenestene ved høgskolen gjennom å definere og prioritere utviklingsprosjekter. I disse dager blir prosjekter for standardisering av brukeradministrering og server-os (innlogging, fil og print) ferdigstilt. Seksjonen har som mål at standardiseringsprosjekter for de viktigste IKT-tjenester skal være startet, og i hovedsak gjennomført, i løpet av 2005.

Seksjonen har også drøftet implikasjonen av nye store administrative IKT-systemer i høgskolen. I løpet av 2005 vil nye IKT-system for "lønn og personal", "sak og arkiv", "learning management system" og kvalitetssystem bli innført. Det som kjennetegner de to første at de er nasjonale prosjekter for sektoren, mens de to siste er i høgskolens regi.

Målet med standardiseringen av IKT-tjenestene er todelt. For det første vil alle brukerne oppleve ensartede, gjennomløpende og tilgjengelige tjenester av høy kvalitet, uavhengig av hvor i høgskolen bruker befinner seg. I tillegg vil standardiseringen gjøre det mulig å oppnå samordning og synergieffekter, samt rasjonaliserings-gevinster innen opplæring, drift og vedlikehold.

Felles e-læringssystem:

I HS-sak 004/2004 vedtok Høgskolestyret at en skulle innhente anbud på et felles e-læringssystem. 5 interessenter meldte seg etter utlysning av anbudet. Kun en leverte et anbud innen fristen. Høsten 2004 inngikk HiST avtale med It's learning. Implementeringsarbeidet blir en viktig oppgave i kalenderåret 2005. Det pekes særlig på superbrukernes innplassering i organisasjonen.

Implementering av individuelle utdanningsplaner:

Fra administrasjonens side har implementering av individuelle utdanningsplaner pågått over tid. Arbeidet startet i 2002, og ble fullført gjennom implementering av nettbasert individuelle utdanningsplaner for samtlige studenter høsten 2004.

Skal de individuelle studieplanene ha noen verdi, vil oppfølgingen av studentenes studieprogresjon være viktig. Arbeidsfordeling og klargjøring av roller mellom studieadministrasjonen og avdelingene vil være viktig for å sikre god studieprogresjon og høy studiepoengsproduksjon.

1.3.6 Relevans

HiST har ingen systematisk alumni-ordning. Det er heller ikke gjennomført systematiske kandidatundersøkelser eller spørreundersøkelser til næringsliv/offentlig sektor som mottar kandidatene. I det fremtidige kvalitetssystemet ved HiST må disse tema berøres.

1.3.7 Resultatkvalitet

Karakterskala:

Fra og med høstsemesteret 2002 innførte høgskolen den nye karakterskalaen med gradering fra A-F. I november 2003 gjennomførte HiST den første interne gjennomgangen av erfaringene med bruk av den nye karakterskalaen. Gjennomgangen ble gjort i felles møte mellom ledelsen ved høgskolen og avdelingene, og lederne for studentorganene. Grunnlaget for gjennomgangen var en rapport utarbeidet av administrasjonen. Hovedtrekkene fra rapporten er også tatt inn i høgskolens årsmelding for 2003. Gjennomgangen viser at bruken av ny skala i hovedsak fungerer bra, men også at det er noen trekk som bør følges opp over tid. For sensurerte eksamensbesvarelser (ca. 30 500) etter ny karakterskala var 16,1 % bestått etter ugradert skala, 72,3 % bestått etter gradert skala. Totalt 11,6 % var ikke bestått.

Måloppnåelse:

UFD fastsetter produksjonsmål for høgskolen i form av produserte 60-studiepoengsenheter i første studieår for noen utvalgte utdanninger. I all hovedsak har høgskolen nådd disse målene for

studieåret 2002-2003. Måloppnåelsen er kommenterte nærmere i budsjettdokumentet for 2003-2005. Vurdering av måloppnåelsen for studieåret 2003-2004, vil bli gjort i forbindelse med utarbeiding av budsjettdokument for 2004-2006.

Gjennomføring på normert tid:

HiST har fram til nå ikke gjennomført nøyaktige målinger på hvor mange studenter som gjennomfører på normert tid. Etter pålegg fra departementet er det gjort forsøk med rapportering av dette for 4 utvalgte utdanninger (allmennlærer-, ingeniør-, sykepleier- og vernepleierutdanning) i 2003. Forsøket viser at det er betydelige svakheter i datagrunnlaget for disse dataene som ble registrert i det studieadministrative systemet 3-4 år tilbake i tid. Dette er imidlertid interessante data, og data som vil bli viktig å følge opp framover. Kvaliteten på de registrerte dataene har også blitt stadig bedre, og dette vil etter hvert gi mer valide analyser.

Studiepoengsproduksjon: Som et mål på gjennomføring i studiene, benyttes gjennomsnittlig antall godkjente studiepoeng pr student pr. år. 60 studiepoeng tilsvarer ett år normert studietid. Studiepoengsproduksjonen for HiST for 2003 var på 47,84 studiepoeng. Blant de statlige høgskolene var dette det fjerde beste resultatet i landet. HiST har imidlertid i løpet av de 3 siste årene sunket langsomt fra 49,76 studiepoeng i 2001, 49,42 studiepoeng i 2002 til 47,84 studiepoeng i 2003. Sammenligner en seg med de andre største høgskolene, finner en at Høgskolen i Oslo fra 2001 til 2003 har økt fra 44,95 studiepoeng til 50,97 studiepoeng, og Høgskolen i Bergen fra 47,13 studiepoeng til 50,46 studiepoeng. Svakheter i datagrunnlaget kan være en av forklaringene. Følgende merknad til tallene er anført fra UFD i St.prp. nr 1 (2004 – 2005: *Deler av endringen i studiepoeng per student fra 2002 til 2003 kan komme av at det har vært en rekke endringer i studieprogrammene ved institusjonen, og at studiepoeng blir tilordna på ulike trinn i studieprogrammene.* Med Kvalitetsreformen skal institusjonene legge til rett for at studenten gjennomfører studiet på normert tid. Høy faglig kvalitet, nye undervisnings- og evalueringsformer og bedre utnytting av studietermene er betydelige faktorer for å nå dette målet. Derfor vil det være viktig å følge opp den synkende trenden ved HiST.

2 Kvalitetsarbeid på avdelingsnivå (sammenskriving av avdelingsrapportene)

Som vedtatt i HS-sak 12/2004 avleverte alle avdelingene for første gang kvalitetsrapport for studieåret 2003–2004 til det sentrale Kvalitetsutvalget i oktober 2004. Da det ikke forelå noen mal for hvordan rapportene skulle skrives, har rapportene fått ulik karakter. Den eneste føringen fra det sentrale kvalitetsutvalget var at alle de sju kvalitetsaspektene inntakskvalitet, programkvalitet, undervisningskvalitet, styringskvalitet, rammekvalitet, , relevans og resultatkvalitet skulle omtales.

Et gjennomgående trekk ved de fleste avdelingsrapportene er at de i større grad beskriver rutiner/ bestemmelser og i mindre grad vurderer tilstanden ved å henvise til konkrete undersøkelser med kvalitativ eller kvantitativ dokumentasjon som underbygger påstandene, og som da heller ikke munner ut i konkrete gjennomførte tiltak og planlagte tiltak. Avdelingenes kvalitetsrapporter har derfor ikke blitt et så tydelig styringsredskap som ønskelig. Det understrekes at det er prisverdige unntak, og at det finnes gode vurderinger tuftet på dokumentert kunnskap i enkelte rapporter og i deler av rapportene. For ettertiden vil det være nødvendig å standardisere rapportene i større grad, og dermed gjøre dem til et tydeligere styringsverktøy.

2.1 Inntakskvalitet

Krav til spesiell studiekompetanse innen realfag

Den langvarige nasjonale trenden med færre studenter som kvalifiserer seg til studier hvor det kreves spesiell studiekompetanse innen realfag, gjenspeiles også ved HiST. For antall søkere til data-ingeniørstudiet ved AITel har nedgangen falt sammen med en generell nedgang i arbeidsmarkedet for IT-personell.

AFT melder om store utfordringer når det gjelder rekruttering til sine studier. Rekrutteringsarbeid ved avdelingen har vært et meget viktig satsingsområde med mange ulike tiltak over lang tid. Det pekes på at forkurset og det halvårslige realfagskurset har hatt særlig stor betydning for rekruttering. Resultatet av rekrutteringssatsingen har vist seg i en jevn stigende søkermengde over de siste 5 årene med 8% økning ved siste års inntak, mens ingeniørstudier på landsbasis går ned med 5% siste år.

ALT har rekruttert tilfredsstillende antall godt kvalifiserte studenter til allmennlærerutdanning med vekt på realfag. Den nasjonale rekrutteringssatsingen RENATE (realfag, naturfag og teknologi) har spilt en viss rolle når det gjelder rekruttering til Midt-Norge.

Ved AMMT er det bare bioingeniørutdanningen som krever spesiell studiekompetanse innen realfag. AMMT mener likevel at forkunnskapene i realfag til studentene ved alle studieprogrammene ikke er gode nok. Avdelingen har iverksatt ulike tiltak for å høyne kompetansen.

Hver høst før studiestart arrangerer avdeling TØH en ukes innføringskurs i matematikk for økonomer. Dette året ble kurset åpnet for studenter opptatt ved AMMT. Kurset ble meget godt evaluert.

HiST har igangsatt et arbeid for å kartlegge behov for et avdelingsovergripende ”kurs” i matematikk for dem som trenger noe ekstra.

Søkning til studier med krav om generell studiekompetanse

Antall søkere til ”Drift av datasystemer” ved AITel var god. Da antall primærsøkere til alle studiene til AITel ved årets opptak ble kjent, ble antall plasser til ”Bachelorstudiet i drift og vedlikehold” justert opp med et tilsvarende antall plasser fjernet fra data-ingeniørstudiet.

Ved AHS og ASP er det til dels meget god søknad. Ved flere av utdanningene ble det tatt opp for mange studenter til studiestart i 2003. ”Overbooking” kan gå ut over kvaliteten da alle utdanningene har praksis-studier, og tilgangen til gode praksisplasser har vært kritisk. Ved opptaket til høsten 2004 reduserte en antall tilbudstall ved førsteopptaket, som igjen medførte at opptaket måtte suppleres. I utgangspunktet er en redd for at suppleringsopptaket gir dårligere inntakskvalitet, men avdelingene melder om at de ikke hadde dårlig erfaring med suppleringsopptaket.

Inntakskvaliteten ved allmennlærerutdanningen ved ALT har vært gjennomgående høy både for 2003 og 2004. For begge årene hadde ALT landets høyeste poenggrense ved opptaket. Tegnspråkstudiet har hatt god søkning, mens søkning til den 2-årige døvetolkutdanningen ikke har vært god nok. Fra og med studieåret 2004 ble den 2-årige døvetolkutdanningen gjort om til 3-

årig bachelorutdanning ved at den tegnspråklige delen ble lagt til første del av studiet. Omleggingen viste seg å ha god effekt. Søkingen til opptak høst 2004 var meget god.

Ved AMMT har alle søkere som har søkt til næringsmiddelteknologisk utdanning, blitt tilbudt plass. Studentene har hatt for lav formalkompetanse og dårlig kunnskap i realfag. Det har vært stort frafall. For radiografstudiet har søkningen vært svært god. Studentene har likevel dårlig kunnskap i realfag.

Avdeling TØH har meget god søkning til sine grunnutdanninger.

Søkning til master-gradsstudiene

Master of Public Administration (MPA) ved avdeling TØH i samarbeid med HiNT og Handelshøyskolen i København (CBS) hadde tilfredstillende søkning.

Masterstudiet i økonomi og administrasjon (MSc) ved TØH hadde meget god søknad. Markedsføring og opptaksprosessen ble gjennomført fra TØH. For å nå enda flere potensielle søkere, vil TØH/HiST fra neste år delta i en felles markedsføring av både bachelor- og masterstudiene gjennom Nasjonalt Råd for Økonomisk Administrative utdanninger (NRØA).

Fadderordningen

Både ALT og TØH har meldt at de har svært god erfaring fra årets fadderordning.

2.2 Programkvalitet

AITel har lagt om studieplanen for dataingeniørstudiet med blant annet integrering av matematikk og fysikk i studieretningsfagene. Omleggingen vil bli evaluert våren 2005. Ved driftstudiet er det introdusert et nytt evalueringsopplegg som kan sammenlignes med mappeevaluering. Studentenes oppfatning av omleggingen kan deles i to: *”Urettferdig, det fantes studenter som ”fløt” på de andre”, og ”Enkelt å komme inn i studiet...ga en grunnleggende start”*.

Tidligere AHS har hatt en formell prosess for hvordan fag- og studieplanene ved avdelingen skulle revideres og vedlikeholdes for å oppfylle rammeplanenes og Kvalitetsreformens intensjoner. Kvalitetssikringsprosessen er vurdert som god og har derfor blitt videreført i de nye avdelingene AHS og ASP.

To ulike undersøkelser ved AFT viste at studentene mente at programkvaliteten var for lav. AFT melder at innsats for å høyne programkvaliteten vil være hovedfokus for hele avdelingen i kommende planperiode.

ALT har lagt ned et betydelig arbeid med nye fag- og studieplaner for studieåret 2003-2004. Studieplanen er blitt nettbasert, og vurderes som en uvurderlig kanal mellom student og avdeling. ALT har lagt vekt på å synliggjøre obligatorisk studieaktivitet i alle fag og studieplaner. Avdelingsstyret har fastsatt ”Regler for frammøte og studiegang”, og alle fag og studieplaner har definerte obligatoriske arbeidskrav. For at studenten skal investere i mer tid læringsarbeidet, peker ALT på at det vil være en sentral utfordring å følge opp de tiltak som avdelingen har gjort. Avdelingen peker videre på at Universitets- og høyskolelovens bestemmelser for frivillig frammøte kan være problematisk særlig for lærerhøgskolestudentene. Det vises til hvordan

sykepleieutdanningen har ”løst” problemet ved at det gjennom rammeplanen er satt krav om 30 ukentlige timers tilstedeværelse i fag- og praksisopplæring.

Helsefagutdanningene ved AMMT som begge har nasjonale rammeplaner, har hatt årlige prosesser for revidering av studieplanene. Til grunn for evalueringen lå fagmøter, studentevalueringer, møter med praksisfeltet og antall studenter pr. kull. For næringsmiddelteknologisk utdanning har det etter ønske fra studentene, vært lagt ned et betydelig arbeid med revisjon av fagplanen.

Bachelorstudiet ved TØH består av obligatorisk fag og valgfag. Fra 2003 har det vært tilbud om spesialisering innenfor 7 retninger. Fra om med opptaket 2004 er dette omgjort til 7 program. Strukturering og oppbygging har blitt tydeligere, med den hensikt å tilfredsstille kvalitetstreffens krav til evaluering, progresjon og kvalitetssikring. TØH har et godt tilbud om utenlandsopphold. Balansen mellom utreisende og innreisende studenter har blitt utlignet gjennom oppretting av undervisningstilbud på 30studiepoeng på engelsk på bachelornivå.

2.3 Undervisningskvalitet

Studentene ved ingeniørstudiet ved AITel mener at undervisningskvalitet ved avdelingen er generelt bra. Det tilbys en variert blanding av fag og undervisningsopplegg. Studentene peker imidlertid på en del forbedringspotensialer som avdelingen bør følge opp.

Studentene ved driftstudiet ved AITel er stor sett fornøyd med undervisningen. Godt forberedte lærere, varierte undervisningsmetoder, god fordeling mellom teori og praksis og gode lærebøker nevnes som positivt.

Felles for alle utdanningene ved AHS og ASP er at de er profesjonutdanninger med et betydelig innslag av praksisstudier og praktisk ferdighetstrening. Omfanget av eksterne praksisstudier varierer fra 50% av studiet (sykepleie) til 18 uker (audiograf). Det er lagt ned betydelige ressurser for å skaffe tilstrekkelig antall gode praksisplasser. Det forventes at dette arbeidet blir betydelig forenklet når samarbeidsutvalget mellom Helse Midt-Norge og høyskolene i regionene fungerer tilfredstillende.

Utdanningene ved AHS og ASP tilbyr delstudier i utlandet gjennom ulike utvekslingsprogram og andre bilaterale avtaler. Hver utdanning har sin kontaktlærer som arbeider selvstendig, og hvert program arbeider tilsvarende selvstendig. Avdelingene peker på at det er en utfordring å etablere flere felles rutiner / mer samhandling på tvers av programmene for å ivareta utvikling og mer rasjonelt arbeid. Videre ser avdelingene en utfordring i å styre mobiliteten inn mot programmer og avtaler, og sikre at periodene er på minimum tre måneder ved ut- og inn-reise.

Helse-og sosialfagene har gjennom rammeplanene gitt en felles innholdsdel som er satt til 30studiepoeng (for bioingeniører er denne delen 15 studiepoeng). Undervisningen ved AHS/ASP gis som et felles prosjekt. I 2002 ble prosjektet grundig evaluert, og en fant ikke å kunne utvide omfanget pga fysiske forhold.

Samtlige utdanninger ved AHS/ASP har gjennomført studentevalueringer av studietilbudet. Utdanningene har noe forskjellige måter å gjøre dette på. I kvalitetsrapporten fra avdelingene er det beskrevet evalueringsprosedyrer fra sykepleierutdanning, barnevernpedagogutdanning,

fysioterapiutdanning og sosionomutdanning. Evalueringene omfatter mye informasjon på flere nivå, og studentene er godt ivaretatt i ”høringen”. Avdelingene viser til at rutinene for oppfølging og rapportering av evalueringene, kan utvikles og gjøres mer systematisk.

AFT har jevnlig evaluert undervisningskvaliteten ved de ulike studieretningene. Tilbakemeldingene fra studentene viser at kvalitetssikringsrutinene ikke er optimal da det ikke er definert kvalitetsmål eller indikatorer, og at evalueringen/målingen ikke går videre til analyse/definering og iverksetting av tiltak.

ALT har hatt en godt etablert praksis når det gjelder studentevaluering av læringsprosessene. Studieevaluering er obligatorisk både for studenter og faglig tilsatte. Studieevalueringen 2003-2004 viser stor tilfredshet fra studentenes side når det gjelder form, innhold og gjennomføring av studiet. Studentene trives ved utdanningen. ALT har utviklet og i større grad tatt i bruk nettet som læringsplattform. Studentene har opplevd dette som positivt, men det understrekes at fysisk tilstedeværelse med ”ansikt til ansikt”-kommunikasjon ikke kan erstattes ved bruk av nett.

Studieevalueringen ved tolkeutdanningen /ALT har vist at studentene stort sett har vært fornøyd med undervisningen. Studiet har vært relevant i forhold til praksis, men studenten har ønsket tettere oppfølging av lærerne i forhold til utvikling av ferdigheter i tegnspråk og tolking. Det har også vært pekt på at en kunne ha ønsket bedre informasjon om praksis i forkant av perioden.

Ved AMMT har helsefaghøgskoleutdanningene etablert systematisk studieevaluering gjennom klassens time 2 ganger i semesteret , og studieevaluering 1 gang pr. semester. Utdanningen har meldt at de ønsker å arbeide mer med å systematisere og melde tilbake ”hva som har blitt gjort , hvordan det er gjort og hva fungerer bra” som en følge av studieevalueringen. Utdanningene peker også på at de ønsker å systematisere og videreutvikle kollegaveiledning.

Høsten 2003 prøvde næringsmiddelteknologisk utdanning /AMMT ut ny organisering og gjennomføring av evaluering. Fagevaluering ble gjort gjennom spørreskjema som ble utviklet i samarbeid med studenter og faglærere. Studentene var ansvarlig for gjennomføringen. Studieevaluering ble gjennomført som klassevise samtaler med fem studentrepresentanter.

For alle utdanningene ved AMMT er kompetanseheving et satsingsområde.

Fagstaben ved TØHs bachelorutdanning har opparbeidet en meget allsidig og god undervisningserfaring. Fagutvalgene har utviklet gode rutiner for evaluering av undervisning som har gitt fagmiljøet en mulighet til stadig å kunne forberede undervisningen.

Ved masterstudiene ved TØH har en innført ustrakt bruk av mappeevaluering og varierte undervisningsformer. Fagstaben har vært aktive i ulike FoU-prosjekter som har medført forskningsbasert undervisning fra faglærernes egne forskning og fagutvikling. Det er forfattet flere fagbøker, og det er publisert vitenskapelig produksjon. For å sikre at studiene befinner seg på et høyt faglig nivå, har avdelingen valgt å beholde eksterne sensorer i de fleste fag.

2.4 Styringskvalitet

AITel har hatt tilsatt dekan med både faglig og administrativt ansvar, og som også har utpekt programansvarlige, for 3 år. Erfaringene er gode og ordningene oppleves som særdeles effektive.

AITel peker på at forutsetning for at dette skal fungere godt, er et nært og godt samarbeid mellom fagtilsatte og administrativt tilsatte, og at de administrativt tilsatte må være lokalisert ved avdelingen

AHS/ASP har hatt klare ansvarsforhold innad på instituttene / programmene. ASP (ISP) som den største, har gått lengst for å formalisere dette i organisatorisk struktur. Alle programmene har også rutiner for å kvalitetssikre eksamensoppgaver. Etter kvalitetsreformen varierer bruken av eksterne sensorer til vurdering av studentenes eksamensarbeid. For å sikre studentmedvirkning er et tett samarbeid mellom avdelingen(e) og studentorganisasjonene gjennom jevnlige møter mellom avdelingen(e) og studentutvalget. Avdelingen(e) også hatt god erfaring med eget brukerutvalg for SiTs virksomhet ved studiestedet, kantine og bibliotek.

Avdelingsrapporten fra AHS/ASP beskriver i sin kvalitetsrapport relevante plandokument og arenaer for utvikling av studiekvalitet slik den var i den "gamle" organisasjonen høsten 2003. Flere formelle arenaer bidro til utvikling av studiekvaliteten. Målene for den tidligere avdelingen var fastsatt i "den gamle" avdelingens "Virksomhetsidé, mål og satsingsområder for 2001, 2002, 2003". For vårsemesteret 2004 ble "gamle" AHS delt i to nye avdelinger. Arbeidet med å etablere de nye avdelingene med til dels nye styringsredskaper er under utvikling i denne perioden. Våren 2004 ble det opprettet studiekvalitetsutvalg ved AHS og ASP. Utvalgene er opprettet blant annet for å ivareta oppgaver knyttet til systemet for kvalitetsutvikling ved HiST.

AFT viser til at ny administrasjonsordning har endret kommandolinjene. Avdelingens resultater innen studiekvalitetsarbeidet påvirkes i høy grad av tjenester som utføres av studieadministrasjonen. AFT opplever at det ikke går noen direkte linje, og at det ikke foregår noen systematisk informasjon mellom studieadministrasjonen og dekanen. Studieadministrasjonen er avdelingens førstelinjetjeneste overfor studenter, som dekanen ikke har noe kontroll over.

I planperioden 2003-2004 gjorde ALT en rekke tiltak i styret og ledelsen for å bedre kvaliteten på utdanningen. I avdelingens Handlingsplan 2004 fikk kvalitetsarbeidet et særskilt fokus med avsnittet "Kvalitet i lærings- og studiemiljøet". Tiltakene som er beskrevet i handlingsplanen, omtales flere steder i avdelingens kvalitetsrapport.

ALT rapporterte i 2003 om fire tvilsmeldinger behandlet av institusjonsansvarlig for lærerutdanningens skikkethetsnemd, en sak som ble behandlet i skikkethetsnemda, null saker som førte til vedtak om ikke-skikkethet, og null saker som førte til vedtak om både ikke-skikkethet og utestengning.

Våren 2004 har ALT gjennomført møter mellom ny faglig ledelse og alle fagseksjonene. Møtene har hatt fokus på fagutvikling, fagenes framtid, kompetanseheving og nyrekruttering, studiekvalitet, studentens studiegang og arbeidsinnsats mv. De fleste fagmiljøene peker på at studiekvaliteten lider under den manglende muligheten som universitets- og høyskoleloven gir ved ikke gi lærerstedene adgang til å stille generelt krav om obligatorisk frammøte ved undervisning.

Som svar på Norgesnettrådets evaluering av lærerutdanning (2002), har ALT foretatt en betydelig omorganisering av sin allmennlærerutdanning fra 1. august 2004. Omorganiseringen ved ALT var

i hovedsak knyttet til evalueringens punkter om *”Uklare organisasjonsstrukturer og ledelse i lærerutdanningen gir diffuse mål og manglende visjoner, kvaliteten i utdanningen blir for personavhengig”* og *”For lite samarbeid og sammenheng mellom praksisfeltet og høgsolen. Høgskolene tilrås å styre mer av FoU-arbeidet mot praksisfeltet”*. ALT så det som nødvendig å få til en organisering som la til rette for en reell faglig ansvarslinje og et likt tilbud for alle studentene.

ALT har satt i gang tiltak for å *”øke energistrømmen fra studentene i studie- og læringsprosessen i alle studiene”*. Se avdelingsrapporten. Videre har avdelingsstyret ved ALT våren 2004 vedtatt nye bestemmelser og retningslinjer for FoU-virksomheten, og egne retningslinjer for tilsetning av undervisnings- og forskerstillinger. I juni 2004 vedtok avdelingsstyret nytt mandat og ny sammensetning av Kvalitetsutvalget. Kvalitetsutvalget var i funksjon fra 1.september 2004.

Som nyopprettet avdeling fra 2004 og med spredt arbeidssted på 5 ulike steder, har AMMT hatt et stort behov og nedlagt mye arbeid for å bli kjent, bygge opp samhørighet og etablere felles mål. Arbeidet videreføres i studieåret 2004-2005.

AMMT mener de økonomiske rammene synes hensiktsmessige for fortsatt å kunne satse på FoU-virksomhet og eksterntfinansiert virksomhet. AMMT har hatt stor utfordringer på IKT-området, og det er lagt ned betydelig innsats for å få alt til å være i god drift før studiestart 2004.

TØH fikk fra 1.januar 2004 ny ledelse med tilsatt dekan som pekte ut 3 programansvarlige, og som sammen med dekanen utgjør avdelingens faglige ledelse. Erfaring til nå viser at dette er en funksjonell styringsform. Fra samme tidspunkt fikk det nye avdelingsstyret 2 eksterne representanter. TØH mener at de har vært et positivt bidrag i styringen av avdelingen.

TØH har opprettet strukturer som opprettholder god informasjonsflyt mellom dekanens administrative stab og de som er tilsatt under driftsdirektør og studiedirektør. TØH har en sterk FoU-tradisjon. Det er dekanen som er ansvarlig for å koordinere FoU aktiviteten. Styringen av FoU-aktiviteten har vært lite byråkratisk og preget av kollegialitet og faglighet. Internasjonal studentutveksling har hittil vært basert på initiativ og kontakter som det vitenskapelige personalet har opparbeidet, mens koordinering, avtalearbeidelse og informasjon har vært ivaretatt av dekanens stab. TØH peker på at i fremtiden bør internasjonaliseringen i større grad være basert på bilaterale avtaler med et begrenset antall universitet.

TØH viser til at det faglige nettverket som det vitenskapelige personalet har bygd opp i de siste årene, har støttet opp om den faglige aktiviteten. Videre har studentorganisasjonen STØH representert en meget positiv miljøfaktor, og gjennom fagutvalgene bidratt til korrigering og forbedring av studiene.

2.5 Rammekvalitet

Studenten ved AITel mener at det ressursmessige tilbudet ved avdelingen i beste fall er variabelt. Det pekes på som problematisk/negativt: Lite tilgang til grupperom som i tillegg har lav støyterskel, laboratoriene har stort sett vært opptatt store deler av tiden, bibliotek og alternativ støttelitteratur til fagene har det vært dårlig tilgang til, og bibliotekets faglitteraturen innen data-teknologi var håpløst utdatert. Tilgangen til ressurspersonell har studentene oppfattet som positiv. Undervisningslokalene ved avdelingen vurderes som bra.

AHS og ASP har et meget godt bibliotek med sentral plass i studiebildet. Romsituasjonen har derimot til tider vært problematisk både i forhold til undervisningsrom og kontorer.

Bygningsmassen er dimensjonert for langt færre studenter og også for annen type virksomhet. I de senere år har en foretatt stadig fortetting som i enkelte tilfeller har medført store utfordringer for å opprettholde den kvaliteten på undervisningen som er ønskelig. Høgskolen har i lang tid arbeidet med planer for å realisere et nybygg for helse- og sosialfagene. Se samlokaliseringsprosjektet.

IKT-tilgangen i Ranheimsveien har vært meget god, med trådløst nettverk som dekker stor sett hele studiestedet, og med god brukerstøtte. Da IKT-personalet fikk endret sin organisatoriske tilknytning etter Adm2003, hersker det derimot større usikkerhet om hvordan dette vil fungere i framtiden.

Ved AHS/ASP har det skjedd en betydelig kompetanseheving blant undervisningspersonalet. 28 personer er i hovedfags-/mastergradsløp, mens 13 personer er opptatt til doktorgradsprogram. Avdelingen(e) har også gått inn med midler for å stimulere til kompetanseopptrykk til førstelektor.

Innføring av ny organisasjonsstruktur og ny budsjettfordelingsmodell med virkning fra 1.jan 2004 medførte at AFT fikk et reelt kutt i tildelt basisfinansiering på over 3 mill kroner. AFT har 5.5 ubesatte årsverk, driftsmidlene er sterkt underbudsjettet, og AFT har et etterslep på fornyelse av utstyr. AFT peker på at avdelingen må sikres forsvarlig finansiering til å drive virksomheten på en måte som samfunnet er tjent med, og som en kan være stolt av.

ALT har gjennomført flere tiltak studieåret 2003-2004 med sikte på å øke rammekvaliteten ved campus. Blant annet har det vært gjennomført ominnredninger av undervisningslokaler, innkjøp av nye datamaskiner til bibliotek (publikumsterminaler), omfattende opplæring av alle tilsatte innen digital læringsplattform, utbygging av trådløst nettverk tilrettelagt for studenter, støtte økonomisk og arbeidsmessig i samband med studentenes "Pedrock", og fått ny digital plattform (XP) som har forbedret teknikken og stabilisert systemet for avansert digital videoteknikk til bruk for tegnspråk- og tolkestudentene.

Gjennom arbeidet med digital læringsplattform, har ALT erfart at det er en intim og sømløs sammenheng mellom læringsplattform, kvaliteten på læringsarbeidet og adgangen til de nødvendige ressurser for å utvikle studiekvaliteten. Da det er dekanen som er ansvarlig for studiekvaliteten og utviklingen av denne, mener ALT at det er nødvendig at avdelingen selv har budsjettet for IKT-området både når det gjelder maskinpark, periferutstyret og utdanningsspesifikk programvare.

AMMT savner et stort lokale hvor en kan ha fellesarrangement. Avdelingens ansatte har brukt mye tid på å reise mellom programmene. Avdelingen savner samlokalisering/nærlokalisering av avdelingen. Avdelingen peker på at det er en stor ulempe at den er lokalisert på flere steder i Trondheim by.

Studentevalueringen ved radiografutdanningen/AMMT har i flere år påpekt negative sider ved lokalene i Håkon Jarls gate (paviljongen). Det er iverksatt flere tiltak som utvidelse av et

klasserom med 25m², ventilasjonsanlegget har blitt utbedret, dataparken er oppgradert og det arbeides med å kunne tilby trådløst nettverk. Det pågår forhandlinger om nye lokaler for radiografutdanningen etter sommeren 2006.

Undervisningen ved bioingeniørutdanningen/AMMT har foregått på flere geografisk spredte steder, og mye tid går med til forflytning. Det har vært stor belastning på laboratoriene, og undervisningen har derfor også måttet bli lagt til ettermiddag og kveldstid.

Næringsmiddelteknologisk utdanning på Tunga har gode lokaler og godt bibliotek. Større utbygging og utbedring av IKT ble igangsatt inneværende år.

Helsefagutdanningene ved AMMT har tatt kompetanseheving blant undervisningspersonalet på alvor. For radiografutdanningen er det et satsingsområde med 2 doktorgradstipender innen MR-teknologi, og flere ansatte er i hovedfag- og mastergradsløp. Kompetanseutviklingen ved bioingeniørutdanningen har vært og er meget stor. Programmet er i ferd med å utvikle en mastergrad i samarbeid med NTNU. Flere ansatte ved AMMT har deltatt på HiST tilbud i Høgskolepedagogikk modul 1 og modul 2.

Sammenlignet med øvrige studiesteder i Norge som tilbyr økonomisk administrativ utdanning på bachelor- og masternivå, viser TØH til at tildelingene til avdelingen er meget lav. Det har medført at store deler av bachelorutdanningen i første og andres studieår tilbys som storklasseundervisning, at det er relativt få faste tilsatte i vitenskapelige stillinger på en del sentrale områder, og at en i de siste par årene har sett en negativ trend i mulighetene for FoU-arbeid for de fast tilsatte.

TØH har hatt et erfarent og serviceinnstilt administrativ personale. Overgangen til Adm2003 har gitt en del uheldige utslag ved at delingen av oppgaver mellom avdeling og sentralledd ikke er tilstrekkelig avklart. TØH ser fram til en evaluering av reformen.

TØH har sentralt beliggende lokaler i forhold til NTNU. Lokalene er bygd for undervisningsformål. Ved innføring av bachelorstudiet og mastergradene har kampen om arbeidsplassene tilspisseg seg. Støtten til Læringshaven har medført et bedre bibliotek og mer fleksibel bruk av lesesaler. Trangere rammer og økte krav pga økt FoU-aktivitet og etterspørsel fra masterstudentene har satt ressursrammen til biblioteket på prøve. TØH har innført læringsplattformen It's learning for masterstudentene, men det vil være nødvendig med en større oppgradering av IKT-utstyret før en kan innføre den samme læringsplattformen på bachelornivå.

2.6 Relevans

Studenter ved ingeniørstudiet ved AITel har ønsket at avdelingen kunne brukt sin kontaktflate mot arbeidslivet til å hjelpe studentene til å få en viss berøring med arbeidslivet. Studentene ved driftstudiet mener det er god sammenheng mellom fagene i studiet og hva studentene møter i arbeidslivet. Studentene peker på at de ved studiestart ikke alltid kjenner det markedet de skal inn i, og de mener derfor det er vanskelig å ha noen formening om relevansen til studiet.

Ved AFT er ett av hovedmålene å sikre at studiene er i samsvar med samfunnets kompetansebehov. AFTs styrke ligger i et tett samarbeid med næringsliv og bransjeorganisasjoner. Dette ivaretas særlig av at flertallet av studentenes obligatoriske

hovedprosjekt på 18 studiepoeng utføres i en bedrift. Av 277 oppgaver i perioden 2002-2004 var det 242 eksterne oppdragsgivere. I perioden økte antallet eksterne prosjekt fra 77% til 88% av det totale antall prosjekt.

AFT driver en utstrakt EVU-virksomhet i nært samarbeid med næringslivet.

ALT har satt i gang arbeid for å bedre relevansen av sine studier gjennom et nært samarbeid med praksisfeltet. Det er pekt på flere aktuelle tiltak i avdelingens kvalitetsrapport.

For å sikre at innholdt i studiet er i samsvar med praksisfeltets behov samt teknologisk utvikling, har radiografutdanningen/AMMT felles fagmøter med bildediagnostisk avdeling ved St.Olavs Hospital. Bioingeniørutdanningen har også planlagte møte med praksisfeltet. Det er i tillegg jevnlig uformell kontakt mellom lærere og praksisfeltet, og utdanningen får jevnlig uformelle tilbakemeldinger fra tidligere studenter. Det pekes på følgende forbedringer: Oppgradering av foreldet utstyrspark vil bli ivareatt ved flytting til nytt laboratoriesenter. Hospiteringsmuligheten bør utnyttes bedre.

Næringsmiddelteknologisk utdanning har tett kontakt med næringsmiddelindustrien og næringsmiddelforvaltningen gjennom praksisstudentene, hovedprosjektoppgavene, eksternt virksomhet og ekskursjoner mv.

AMMT peker på at det er viktig å følge utviklingen mht. arbeidsmarkedet for radiografer. Det kan synes som om markedet er i ferd med å bli mettet.

TØH får gjennom studentoppgaver, samarbeid med bedrifter og forelesere fra forvaltning og næringsliv en stadig korrigering på hva omgivelsene forventer av våre studenter. TØH har foreløpig ingen systematisk etterprøving av sine kandidaters jobb og karrieremønster.

2.7 Resultatkvalitet

AFT har i tillegg til HiSTs nettbaserte utdanningsplaner, utviklet en ordning med individuelle utdanningsplaner som følger opp studenter som av ulike årsaker ikke følger normert studietid. Erfaringene med ordningen er svært gode.

FS-systemet har ingen rutiner som på en enkel måte kan fremskaffe gjennomføringsprosenten ved AFT. Det forventes at dette bedrer seg når nytt rapporteringssystem fra FS innføres. En er kjent med at gjennomføringsprosenten ved AFT i 2002 var 65%. I AFTs strategiske plan er 75% gjennomføringsprosent foreslått som kvalitetsmål på dette området.

ALT peker på et sentralt spørsmål vedr. "gjennomstrømnings-problematikk". Det sentrale spørsmålet som reises, er om gjennomføringsprosent på 50-60% betyr "lav resultatkvalitet", og om "lav resultatkvalitet" er synonymt med "dårlig kvalitet" på det tilbudet vi gir studentene? Svaret kan være det motsatte, nemlig at lav gjennomstrømning betyr at lærerstedene tar sitt ansvar som sertifiserende organ på alvor. Særlig problematisk blir det derfor dersom "kvalitetsindikatoren" som UFD innførte våren 2004, får konsekvenser inn i finansieringsmodellen, slik at lav gjennomstrømning straffes, uten at en har et forskningsbasert belegg for at det er en substansiell sammenheng mellom gjennomstrømningsgrad og kvalitetsgrad.

Resultatkvalitet for AMMT er at studenten er tilfreds med utdanningen, at arbeidsmarkedet fortsatt synes at studenter fra HiST utmerker seg positivt etter tiltredelse i stilling, og at de ansatte er fornøyd med studenters resultat, eget arbeid og arbeidsmiljø. Tett kontakt med praksisfeltet/næringsliv, forsknings- og videreutdanningsmiljø pekes på som en forutsetning for å kunne etterprøve at dette stemmer.

Store deler av TØHs evalueringssystem baseres på tradisjonelle eksamener med eksterne sensorer. Nasjonalt Råd for Økonomiutdanning støtter denne praksisen. Ca 10 % av undervisningen på bachelorstudiet og 25 % av undervisningen på masterstudiet blir gjennomført med meget godt kvalifisert personale fra samarbeidende universitet. I den grad gjennomføringsprosenten er et mål for kvalitet, produserer gjennomsnittsstudenten ved TØH på bachelor 37sp og på master 57 sp pr. studieår

26.okt. 2004

Margaret Lian Knutsen